

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Харківського національного
університету мистецтв
імені І.П. Котляревського
протокол № 9 від 30 квітня 2026 року

Голова Вченої ради,
ректор Харківського національного університету
мистецтв
імені І.П. Котляревського

Наталія ГОВОРУХІНА

ПРОГРАМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
ТВОРЧОГО КОНКУРСУ

на здобуття ступеня бакалавра

за спеціальністю В5 Музичне мистецтво
ОПП «Хорове та оперно-симфонічне диригування»

На навчання за спеціальністю В5 Музичне мистецтво ОПП «Хорове та оперно-симфонічне диригування» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти до Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського (далі – Університет) приймаються особи, які мають документ про повну загальну середню освіту, а також спеціалізовану професійну музичну освіту (здобуту в музичному коледжі, коледжі культури та мистецтв або у державному музичному ліцеї), згідно з вимогами розділу III Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 Музичне мистецтво, затвердженого Наказом МОН від 24 травня 2019 р. № 727.

Відповідно до Переліку спеціальностей, прийом на навчання за якими для здобуття ступеня бакалавра здійснюється з урахуванням результатів творчого конкурсу (додаток 7 Порядку прийому на навчання на навчання для здобуття вищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 лютого 2026 року № 373, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 20 березня 2026 року № 374/45768), обов'язковим вступним випробуванням на навчання за спеціальністю В5 Музичне мистецтво є конкурс творчих здібностей (далі – творчий конкурс).

Конкурс творчих здібностей (творчий конкурс) – форма оцінювання в Університеті для вступників на основі ПЗСО, яка передбачає оцінювання підготовленості вступника на основі демонстрації ним своїх творчих здібностей (зокрема, здобутої раніше спеціалізованої освіти). Творчий конкурс проводиться з метою оцінювання вступників, здатних під час навчання в ХНУМ досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі музичного мистецтва.

Творчий конкурс проводиться виключно в очному форматі із записом на дві камери, із подальшим оприлюдненням на сайті Університету впродовж трьох днів після оприлюднення оцінок вступників та зберігається на цих ресурсах у відкритому доступі протягом одного року у вигляді активних інтернет-посилань.

Відповідно до пункту 7 розділу I Порядку прийому та Правил прийому для вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території, та/або складала НМТ у 2026 році за кордоном, допускається використання дистанційно-синхронного формату із обов'язковим записом виступу на дві камери. Відеозаписи творчого конкурсу вступників, які перебувають на тимчасово окупованій території, не оприлюднюються, але зберігаються в приймальній комісії.

Вступник повинен виконати довільну різножанрову програму від 15 хвилин звучання за ступенем складності, що відповідає випускній програмі музичного коледжу: *два твори з диригування*, один із яких – бажано українського композитора, вокальний твір а сарпелла або в супроводі фортепіано.

Програма з диригування має містити:

- хорвий твір а саррелла (хорова мініатюра, обробка народної пісні, фрагмент з хорового концерту);
- хорвий твір із супроводом (хор з опери, частина оркестрово-хорової композиції: кантати, ораторії, меси, хор у супроводі фортепіано).

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- диригентську волю, артистизм, комунікабельність, аналітичні здібності;
- розкриття художнього змісту, формотворення, жанрових та стилістичних особливостей виконуваних творів, стійкість темпо-метро-ритму, виразність фразування;
- належне володіння мануальною технікою та вокальними навичками, виконавську індивідуальність.

Орієнтовний список творів із диригування:

Хорове диригування

Твори а саррелла

М. Леонтович обробки українських народних пісень (на вибір)

М. Колесса «Зоряна ніч»

Т. Кравцов «В тиші алей» з хорового циклу «Хорові акварелі»

Г. Майборода «Пролісок»

Д. Січинський «Непереглядною юрбою»

А. Штогаренко «Шануймо щирий дар любові»

Ф. Мендельсон-Бартольд «Abschied vom Wald»

К. Проснак «Море»

Дм. Бортнянський Перша частина з хорового концерту № 3.

Твори із супроводом

М. Лисенко Хор «Слава нашим господарям» з опери «Тарас Бульба»

Д. Січинський Кантата «Дніпро реве»

Л. Ревуцький «Ой чого ти почорніло»

К. Данькевич Хор «Чорний крук у полі кряче» з опери «Богдан Хмельницький»

Й. Гайдн Хор землеробів з ораторії «Пори року»

Й. Гайдн Sanctus з Harmonie-missa

В. Моцарт Хори з опери «Ідомей» (на вибір)

В. Моцарт Requiem (окремі частини)

Ф. Шуберт Kyrie з меси G-dur

Оперно-симфонічне диригування

Абітурієнт повинен виконати довільну різножанрову програму від 15 хвилин звучання за ступенем складності, що відповідає випускній програмі музичного коледжу, зокрема: **два твори з диригування**, один з яких обов'язково великої форми:

- частина симфонії (сонатної / рондо / варіаційної форми);
- симфонічний твір.

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- диригентсько-виконавські дані – диригентська воля, аналітичні здібності, пластичність рук;
- художньо-інтерпретаційні вміння – розуміння художнього змісту, формотворення виконуваного твору, жанрових та стилістичних особливостей творів, стійкість темпо-метро-ритму, виразність фразування, різноплановість динаміки;
- належне володіння техніко-виконавською майстерністю, виконавська індивідуальність, артистичний темперамент.

Орієнтовний список творів:

Симфонії

Й. Гайдн Симфонії №№ 45, 95, 100, 101, 104

В. Моцарт Симфонії №№ 25, 39, 40, 41

Л. Бетховен Симфонії №№ 1, 2, 4, 8

Й. Брамс Симфонії №№ 3, 4

М. Калачевський Українська симфонія

Д. Бортнянський Симфонія C-dur

Б. Лятошинський Симфонії №№ 3, 4

М. Березовський Симфонія до мажор

Симфонічні твори:

К. Глюк увертюра до опери «Іфігенія в Авліді»

В. Моцарт Увертюра до опери «Ідоменей»

Л. Бетховен Увертюра «Coriolan»

Й. Брамс «Угорські танці»

Ж. Бізе Сюїти «Арлезіанка» №№ 1, 2

Й.С. Бах Концерти для клавіру з оркестром

А. Вівальді Концерти для скрипки з оркестром

М. Скорульський балет «Лісова пісня»

Д. Бортнянський Увертюра до опери «Алкід»

Дж. Россіні Увертюри до опер

Й. Штраус Увертюра до оперети «Летюча миша»

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ В ХНУМ У 2026 РОЦІ

за спеціальністю В5 Музичне мистецтво

ОПП «Хорове та оперно-симфонічне диригування»

Кількість балів		Перелік критеріїв оцінювання			
		відповідність програми вимогам щодо переліку жанрових форм і рівня складності	переконливість інтерпретації авторського задуму із урахуванням стильових, жанрових і стилістичних ознак та будови музичної форми, розуміння художнього змісту виконуваних творів	рівень технічної вправності; якість відтворення та різноманітність артикуляційних прийомів і штрихів; рівень контролю метроритмічної пульсації	артистизм, емоційна та енергійна наповненість публічної презентації; культура звукотворення; діапазон градації динамічних нюансів; виконавська стабільність
200–181 Високий рівень (відмінно)	200–195 повна відповідність визначеним критеріям	програма відповідає вимогам щодо переліку жанрових форм та відповідає або перевершує необхідний рівень складності	переконлива інтерпретація, що передбачає повне розуміння стильових, жанрових та стилістичних ознак, художнього змісту творів та особливостей музичної мови композиторів	високий рівень володіння виконавською технікою; якісне відтворення та різноманітність артикуляційних прийомів і штрихів; розвинені навички контролю метроритмічної організації та вільне володіння агогікою	яскраво артистичне, виразне, емоційно-зворушливе виконання, сповнене художньо-образного змісту; бездоганне відтворення тексту з використанням різноманітного арсеналу виразних засобів; широкий діапазон динамічних нюансів; впевнена виконавська стабільність
	194–188 мають місце мінімальні недоліки щодо відповідності визначеним критеріям				
	187–181 недостатньо впевнене виконання одного або двох компонентів критеріїв				
180–160 Достатній рівень (добре)	180–174 помітні недоліки у одному-двох компонентах критеріїв	програма відповідає вимогам до рівня складності і переліку жанрових форм	прийнятна інтерпретація композиторського тексту, розуміння художнього змісту творів, проте мають місце недоліки щодо відтворення стильових / жанрових / стилістичних ознак / особливостей авторської музичної мови	несуттєві недоліки і обмеження у сфері виконавської техніки; володіння базою артикуляційних прийомів і штрихів із зауваженнями щодо їх різноманітності і якості відтворення; сформовані навички контролю метроритмічної організації з певними недоліками щодо їх практичної реалізації	прийнятне виконання з певним дефіцитом виразності, емоційно-енергійного наповнення і артистизму, що обмежує переконливість розкриття художньо-образного змісту музики; незначні похибки у відтворенні тексту, різноманітний арсенал виразних засобів з певним дисбалансом щодо рівня їх опанування; помірний діапазон динамічних нюансів; наявність певних недоліків виконавської стабільності
	173–167 недоліки і обмеження щодо не менш ніж половини компонентів з переліку критеріїв				
	166–160 недоліки щодо більшості означених критеріїв				

159–140 Посередній рівень (задовільно)	159–154 помітні недоліки щодо переважної більшості означений критеріїв	програма відповідає мінімальним вимогам до рівня складності і переліку жанрових форм	неповне розуміння художньо-образного змісту музики, стильових / жанрових / стилістичних ознак / особливостей музичної мови автора, що не дозволяє створити дійсно переконливу концертну інтерпретацію	суттєві недоліки у сфері виконавської техніки, що фактично обмежують якість звучної реалізації композиторського тексту; помітні обмеження у сфері артикуляції і штрихів, брак якості їх відтворення; недоліки контролю метроритмічної організації, що вплинули на відтворення змісту музики	відчутний брак емоційності і виразності гри, формальний підхід до розкриття художньо-образного змісту музики; наявність помітних і численних помилок у відтворенні тексту, обмежений арсенал виразних засобів; невисока культура звукотворення; млявий діапазон динамічних нюансів; виконавська нестабільність на межі зупинок
	153–147 суттєві недоліки щодо всіх означений критеріїв				
	146–140 системні недоліки у всіх компонентах критеріїв				
139–0 Недостатній рівень (незадовільно)		програма не відповідає вимогам до рівня складності та переліку жанрових форм	неприпустимо низький рівень опанування тексту, що унеможливує адекватну інтерпретацію музики	презентація художньої програми свідчить про не сформованість мінімально достатнього рівня фахових навичок	без емоційне, не виразне виконання, художньо-образний зміст не розкрито; виконавська стабільність мінімальна